

185

Z Á K O N

z 12. mája 2000,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 vrátane nadpisu znie:

„§ 1

Všeobecné ustanovenia

(1) Civilná služba je iná služba, ktorú je povinný vykonať občan, ak podľa tohto zákona odoprie vykonať povinnú vojenskú službu¹⁾ s vyhlásením, že je to v rozpore s jeho svedomím alebo náboženským vyznaním.²⁾

(2) Občan vykonáva civilnú službu v zamestnávateľských organizáciách štátu a obcí v oblasti zdravotníctva, sociálnych služieb, školstva, kultúry, pri ochrane životného prostredia a pri likvidácii živelných pohrôm a náboženských spoločnostiach.^{2a)} U iných zamestnávateľov v týchto oblastiach môže občan vykonať civilnú službu iba vtedy, keď na jej výkon nie sú voľné miesta v zamestnávateľských organizáciách štátu a obcí.

(3) Výkon civilnej služby podľa tohto zákona organizácie zabezpečuje okresná vojenská správa príslušná podľa miesta trvalého pobytu občana (ďalej len „vojenská správa“).^{2b)}

(4) Trvanie výkonu civilnej služby je 1,5-násobkom trvania povinnej vojenskej služby.

(5) Občanovi zaradenému do evidencie občanov určených na výkon civilnej služby alebo vo výkone civil-

nej služby vojenská správa určí trvanie výkonu civilnej služby na dĺžku 1,5-násobku trvania náhradnej služby na základe písomnej žiadosti občana z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä ak

- a) je otcom dieťaťa, ktoré s ním žije v domácnosti,³⁾
- b) bolo mu rozhodnutím súdu zverené do výchovy dieťa a žije s ním v domácnosti,³⁾
- c) stane sa jediným živiteľom aspoň jedného rodinného príslušníka^{3a)} odkázaného na neho výživou a takéhoto rodinného príslušníka nemožno zabezpečiť dávkou sociálnej pomoci,
- d) je rozhodnutím súdu ustanovený za opatrovníka osoby invalidnej, osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo osoby, ktorej bola spôsobilosť na právne úkony obmedzená a starostlivosť o túto osobu nemožno zabezpečiť inak, najmä v zariadení sociálnych služieb alebo opatrovateľskou službou,
- e) postihnú ho následky mimoriadnej udalosti alebo úmrtia rodinného príslušníka,^{3a)} ktoré podstatne ovplyvnia život jeho rodiny,
- f) bez vlastnej viny nebol povolaný na výkon civilnej služby do 31. decembra roka, v ktorom dovŕšil 30 rokov veku.

(6) Vojenská správa nepovolá občana na výkon civilnej služby k zamestnávateľovi, u ktorého zistí, že jeho vedúcim alebo štatutárnym orgánom, vlastníkom alebo zakladateľom je osoba blízka⁴⁾ občanovi, ktorý má vykonať civilnú službu, alebo že jeho vedúcim alebo štatutárnym orgánom, vlastníkom alebo zakladateľom je on sám.

(7) Vojenská správa nepovolá občana na výkon civilnej služby k takému zamestnávateľovi, s ktorým je alebo bol v predchádzajúcich dvoch rokoch v pracovnom pomere alebo v inom pracovnom vzťahu.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 1 až 4 znejú:

¹⁾ § 18 ods. 2 písm. a) zákona č. 351/1997 Z. z. Branný zákon.

²⁾ Čl. 25 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

^{2a)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 192/1992 Zb. o registrácii cirkví a náboženských spoločností.

^{2b)} § 50 Branného zákona.

³⁾ § 115 Občianskeho zákonníka.

^{3a)} § 21 ods. 6 Branného zákona.

⁴⁾ § 116 Občianskeho zákonníka.“.

2. § 2 vrátane nadpisu znie:

„§ 2

Odopretie výkonu základnej služby
alebo náhradnej služby

(1) Vojenská správa je povinná informovať branca o možnosti odoprieť výkon základnej služby alebo náhradnej služby pri vykonaní odvodu.⁵⁾ Túto skutočnosť potvrdí branec vlastnoručným podpisom.

(2) Odvedenec⁶⁾ môže odoprieť výkon základnej služby alebo náhradnej služby z dôvodov uvedených v § 1 ods. 1 písomným vyhlásením o odopretí výkonu základnej služby alebo náhradnej služby (ďalej len „vyhlásenie“).

(3) Vyhlásenie môže podať odvedenec

- a) najneskôr do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti odvodného rozhodnutia,
- b) ktorému bol povolený odklad^{6a)} výkonu základnej služby alebo náhradnej služby, najneskôr do 15 dní odo dňa, keď mu bol odklad povolený.

(4) Na vyhlásenie podané za brannej pohotovosti štátu sa neprihliada. Rovnako sa neprihliada na vyhlásenie podané po lehote, ak vojenská správa v prípade hodnom osobitného zreteľa neodpustí zmeškanie lehoty na podanie vyhlásenia uvedenej v odseku 3 a vyhlásenie bolo doručené vojenskej správe pred odoslaním povolávacieho rozkazu na povinnú vojenskú službu.

(5) Vo vyhlásení je odvedenec povinný uviesť

- a) meno a priezvisko,
- b) dátum a miesto narodenia,
- c) rodné číslo,
- d) číslo občianskeho preukazu,
- e) adresu trvalého pobytu,
- f) povolanie, ako aj zamestnávateľa, ak je zamestnaný,
- g) zákonný dôvod odopretia povinnej vojenskej služby uvedený v § 1 ods. 1.

(6) Vyhlásenie je odvedenec povinný podať so svojim úradne overeným podpisom vojenskej správe. Na účely tohto zákona môže podpis odvedenca overiť aj zamestnanec vojenskej správy pri osobnom podaní vyhlásenia.

(7) Ak odvedenec podá vyhlásenie v súlade s odsekmi 2 až 6, vojenská správa je povinná zaradiť odvedenca do evidencie občanov určených na výkon civilnej služby. Vojenská správa písomne oznámi odvedencovi najneskôr 30 dní od podania vyhlásenia jeho zaradenie do tejto evidencie.

(8) Ak vojenská správa nezaradí odvedenca, ktorý podal vyhlásenie, do evidencie občanov určených na výkon civilnej služby, odvedenec môže požiadať súd o preskúmanie tohto rozhodnutia.⁷⁾

(9) Občan môže až do doručenia povolávacieho rozkazu na nástup civilnej služby vziať späť vyhlásenie podľa odseku 2 písomným podaním osobne na vojenskej správe. Po späťvzatí vyhlásenia odvedenec už nemôže opätovne podať vyhlásenie podľa odseku 2.“

Poznámky pod čiarou k odkazom 5 až 7 znejú:

⁵⁾ § 11 Branného zákona.

⁶⁾ § 12 ods. 11 Branného zákona.

^{6a)} § 23 Branného zákona.

⁷⁾ § 247 Občianskeho súdneho poriadku.“

3. V § 3 ods. 3 sa slová „ods. 3 až 6“ nahrádzajú slovami „ods. 4 až 9“.

4. V § 3 ods. 4 sa číslovka „8“ nahrádza číslovkou „9“.

5. Nadpis § 5 znie:

„Odklad, prerušenie, odpustenie a zbavenie výkonu civilnej služby a oslobodenie od výkonu civilnej služby“.

6. V § 5 odsek 5 znie:

„(5) Vojenská správa odpustí výkon civilnej služby občanovi, ktorý z dôvodov ním nezavinенých nenastúpil na výkon civilnej služby do 31. decembra roka, v ktorom dovŕšil 38 rokov veku. Tým nie je dotknutá povinnosť vojaka v zálohe vykonať civilnú službu namiesto zdokonaľovacej služby podľa § 4 ods. 1. Občanom, ktorým bol výkon civilnej služby prerušený alebo im bola podľa predchádzajúcich predpisov ustanovená povinnosť vykonať civilnú službu, pričom ju celú nevykonali, môže vojenská správa výkon tejto časti civilnej služby odpustiť, ak dovtedy vykonaná dĺžka civilnej služby sa rovná najmenej dĺžke povinnej vojenskej služby, ktorú by inak boli povinní vykonať.“

7. V § 5 odsek 7 znie:

„(7) Od výkonu civilnej služby sú počas výkonu funkcie oslobodení

- a) členovia vlády Slovenskej republiky a vedúci ostatných orgánov štátnej správy,
- b) poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,
- c) sudcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky,
- d) sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,
- e) generálny prokurátor Slovenskej republiky,
- f) predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky,
- g) guvernér Národnej banky Slovenska,
- h) primátori miest a starostovia obcí.“

8. V § 5 odsek 8 znie:

„(8) Od výkonu civilnej služby sú od začatia volebnej kampane až do skončenia volieb oslobodení kandidáti na poslancov do Národnej rady Slovenskej republiky.“

9. V § 5 sa vypúšťajú odseky 9 a 10.

10. § 7 vrátane nadpisu znie:

„§ 7

Následky porušenia povinností občana
pri výkone civilnej služby

(1) Závažné porušenie povinností vyplývajúce z výkonu civilnej služby, najmä nenastúpenie na pracovnú činnosť, odmietnutie výkonu pracovnej činnosti, požívanie alkoholických nápojov alebo zneužívanie omamných látok alebo psychotropných látok počas pracovnej činnosti alebo počas nariadenej pracovnej pohotovosti,^{9a)} sa nezapočítava do trvania výkonu civilnej služby občana v rozsahu celého kalendárneho dňa.

(2) Zamestnávateľ je povinný bezodkladne oznámiť príslušnej vojenskej správe každé závažné porušenie povinnosti vyplývajúcej z výkonu civilnej služby občanom. Vojenská správa vydá rozhodnutie o nezapočítaní zameškaných dní do výkonu civilnej služby a toto rozhodnutie doručí zamestnávateľovi a občanovi vykonávajúcemu civilnú službu. Proti rozhodnutiu vojenskej správy je prípustné odvolanie, o ktorom rozhoduje príslušný úrad vojenskej správy.^{9b)}

(3) Za čas neospravedlnenej neprítomnosti občan nemá nárok na peňažné náležitosti, ktoré by mu inak podľa tohto zákona patrili.

(4) Ustanovením predchádzajúcich odsekov nie je dotknutá zodpovednosť občana za priestupky a trestné činy podľa osobitných právnych predpisov.¹⁰⁾

Poznámky pod čiarou k odkazom 9a až 10 znejú:

^{9a)} § 95 Zákonníka práce.

^{9b)} § 47 Branného zákona.

¹⁰⁾ Zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.“

11. V § 8 ods. 1 sa slová „v § 1 ods. 3“ nahrádzajú slovami „v § 1 ods. 2“.

12. V § 8 sa vypúšťa odsek 2.

Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 2 a 3.

13. V § 9 odsek 2 znie:

„(2) Zamestnávateľ poskytuje občanovi vykonávajúcemu civilnú službu podľa potreby občana bezplatné ubytovanie porovnateľné s ubytovaním vojaka základnej služby, stravu najmenej trikrát denne v hodnote stravovacej normy vojaka základnej služby, slúžne ako vojakovi základnej služby,¹²⁾ bezplatne pracovný odev a pracovnú obuv, ochranné pracovné prostriedky a príspevok na ošatenie mesačne vo výške 300 Sk. Za neodobratú stravu sa peňažná náhrada neposkytuje. Peňažnú náhradu možno poskytnúť za neodobratú stravu v dňoch dovolenky.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 12 znie:

¹²⁾ § 58 zákona č. 380/1997 Z. z. o peňažných náležitostiach vojakov.“

14. § 9 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Zamestnávateľ je povinný bezodkladne oznámiť vojenskej správe zmeny týkajúce sa jeho sídla, právnej

formy, názvu a zániku, ktoré nastali počas výkonu civilnej služby.“

15. V § 10 ods. 2 sa nad slovo „pohotovosť“ umiestňuje odkaz 9a.

16. V § 11, ako aj v celom texte zákona sa slová „osobitná dovolenka“ vo všetkých tvaroch nahrádzajú slovami „mimoriadna dovolenka“ v príslušnom tvare.

17. Poznámka pod čiarou k odkazu 13 znie:
„¹³⁾ § 116 zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe.“

18. V § 11 odsek 3 znie:

„(3) Občan má nárok na mimoriadnu dovolenku z dôvodu a v rozsahu, ktorý zodpovedá mimoriadnej dovolenke vojaka základnej služby. Zamestnávateľ môže udeliť občanovi dovolenku bez nároku na peňažné náležitosti v trvaní a z dôvodov, ktoré zodpovedajú dovolenke bez nároku na peňažné náležitosti vojaka základnej služby.^{13a)}“

Poznámka pod čiarou k odkazu 13a znie:
„^{13a)} § 123 a 125 zákona č. 370/1997 Z. z.“

19. § 13 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Z vojenskej evidencie vojenská správa vyradi občana dňom, ktorý nasleduje po dni prepustenia z výkonu civilnej služby. Občanovi vyradenému z vojenskej evidencie vydá vojenská správa do 30 dní od vyradenia list o vyradení z vojenskej evidencie.“

20. § 17 znie:

„§ 17

(1) Odvedenci odvedení pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona môžu odprieť výkon základnej služby alebo náhradnej služby z dôvodov uvedených v § 1 ods. 1 do 30 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ak im nebol doručený povolávací rozkaz na výkon základnej služby alebo náhradnej služby.

(2) Občanov, ktorí vykonávajú civilnú službu a ich výkon už trvá o tri mesiace viac, ako je základná služba alebo náhradná služba, po nadobudnutí účinnosti tohto zákona vojenská správa z výkonu civilnej služby prepustí.“

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2000.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.